

[JRET]

Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi
Journal of Research in Education and Teaching

(ISSN: 2146-9199)

<http://www.jret.org/>

Geliş/Received: 25.09.2025 Kabul/Accepted: 30.10.2025/ Yayın

Tarihi (Published): 31.12.2025

Makalenin Türü / Article Type: Research / Araştırma

Toplumsal Bir Gerçeklik Olarak Velilerin Sportif Faaliyetlerden Beklentileri ve Realite*

Arif Yalçın HAS **

Recep KÜRKÇÜ ***

Öz

Bu araştırmanın amacı toplumsal bir gerçeklik olarak velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri ve realite hakkında birtakım bilgiler ortaya koymaktır. Bu çalışma nitel araştırma yöntemi çerçevesinde olgubilim deseni ile oluşturulmuştur. Çalışmadaki katılımcılar amaçlı örneklem yöntemleri çerçevesinde maksimum çeşitlilik örnekleme tekniğiyle seçilmiştir 12 farklı öğrenci velisinden oluşmaktadır. Veriler araştırmacıların geliştirdiği 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu vasıtasıyla veriler toplanmış ve betimsel analiz tekniğiyle incelenmiştir. Çalışma bulgularına göre velilerin beklenti kavramına ilişkin algıları disiplin, hayal, umut ve şampiyonluk kavramları şeklinde bulunmuştur. Sportif etkinliklere yönelik beklentiler sosyolojik, başarı, sağlık, ekonomik, ve psikolojik kavramları şeklinde bulunmuştur. Sportif etkinliklere yönelik beklentilerin karşılanması için yapılması gerekenler ise fiziksel açıdan, hocalar ile bakanlık açısından ve diğer açıdan kavramları şeklinde bulunmuştur. Velilerin beklentilerin karşılanmasında her bireye sorumluluklar düştüğü ve sorumluluğun birlikte hareket edilerek üstesinden gelineceği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma bulguları doğrultusunda velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri ile ilgili detaylı bilgiler elde edilmiştir. Araştırmaya katılan velilerin beklenti kavramına yönelik algıları bireylerin fiziksel gelişimlerini desteklemek, disiplin kazanmalarını sağlamak, özgüvenlerini artırmak ve sosyal becerilerini geliştirmek gibi unsurlara da odaklanılmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, velilerin taekwondoya dair beklentilerinin karşılanmasında, antrenörlerin pedagojik yaklaşımları, bireysel farklılıkları dikkate alması ve ailelerle etkili bir iletişim kurmasının büyük bir önemi vardır. Velilerin beklentilerinin gerçekçi hale getirilebilmesi için taekwondonun hedefleri, süreçleri ve çocukların gelişimine yönelik katkıları hakkında düzenli bilgilendirme toplantıları yapılmalı ve bu toplantılar sayesinde, beklentiler ile gerçeklik arasındaki uyumsuzluğun önlenmesine yardımcı olunmalı; çocukların spora yönlendirmesinde sporla ilgili olan

*Bu çalışma, Arif Yalçın Has tarafından Prof. Dr, Recep Kürkçü'nün danışmanlığında Amasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde hazırlanan seminerden üretilmiştir.

** Yüksek lisans öğrencisi, Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, arifyalcinhas@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0003-1150-9347>

*** *** Prof. Dr., Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, kurkcurecep@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2508-5701>

özel ,kamu kurum ve kuruluşların sporcuları yeterli eğitim düzeyine erişmek için gereken branşa özgü spor eğitimi almış olan kişiler tarafından çalışmaya yönlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Aile tutumu, ebeveyn etkisi, spor katılımı, sosyalleşme. antrenör.

Parents' Expectations and the Reality of Sports Activities as a Social Reality

Abstract

The aim of this research is to provide awareness about the expectations of parents and the reality of sports activities as a social reality. This research has been conducted using a qualitative research approach within the framework of a phenomenological research design. The study group of this research is consisted of 12 different student parents who have been determined to use the maximum variation sampling technique, which is one of the determined sampling methods. The data has been collected through a semi-structured interview form consisting of seven questions developed by the researchers and analyzed using descriptive analysis technique. According to the findings of the research, it has been found that parents' perceptions about the concept of expectation are related to discipline, dreams, hope, and championship. Expectations related to sports activities have been categorized under sociological, success-related, health-related, economic, and psychological concepts. The measures necessary to meet the expectations for sports activities have been determined under three main aspects: physical aspects, coaching and ministry-related aspects, and other aspects. It has been concluded that meeting the expectations of parents requires joint responsibility between individuals and this responsibility should be addressed through collective action. In line with the research findings, detailed information was obtained about the expectations of parents from sports activities. According to the research results, it is very important that coaches adopt a pedagogical approach, consider individual differences and communicate effectively with families to meet parents' Taekwondo expectations. To make parents' expectations more realistic, regular information meetings should be held about the goals, processes and contributions of Taekwondo to children's development. These meetings should help to avoid discrepancies between expectations and reality. In addition, to guide children to sports and to provide athletes with an adequate level of education and expertise, it is essential that they receive training from professionals who have received branch-specific sports training in both private and public institutions

Keywords: Family attitude, parental influence, sports participation, socialization, training

Giriş

Son yıllarda ülkemizde hiç olmadığı kadar sportif faaliyetlere toplumsal olarak daha duyarlı bir biçimde tepki verildiği görülmektedir. Sporun bilinçli bir şekilde yaygınlaşmasında, sağlıklı bir jenerasyonun yetişmesinde önemli faktör olan ailelerin spora karşı olan bilgi ve ilgi düzeyleridir. Ancak bu durumda önemli olan sportif etkinliklerde zaman zaman istenmeyen olaylarda yaşanmaktadır. Bununla ilişkili olarak ulusal ve uluslararası bazı araştırmalara rastlanmaktadır.

Şüphesiz günümüzde sportif faaliyetlere ilgi artmaktadır. Örneğin Kılıçgil (1998) “Kitleleri peşinden sürükleyen sportif faaliyetlere yönelen kişilerin amacı; dinlenmek eğlenmek, hoş vakit geçirmek, sağlığına dikkat etmek, sosyal çevre edinmeye veya para kazanmaya kadar birçok alan içerisinde değişmektedir” sözleriyle ifade etmiştir. Buna ek olarak yazara göre çocuğunun fiziksel gelişiminde, psiko-sosyal gelişiminde ve boş zamanlarının etkili kullanılmasında iyi yönde katkıda bulunduğunu düşünen ebeveynler; çocuklarını, çocuklarının kendi seçtikleri bir spor dalına yada

kendilerinin seçtikleri bir spor dalına yönlendirmektedirler (Kılıçgil, 1998). Ebeveynlerin sosyalizasyon üzerindeki ilk etkisi, çocuklarının spora dalına katılıp katılmayacağını, katılmayı tercih ediyorsa da nasıl bir spor dalı seçeceğini belirlemektir. Aileler tarafından spora karşı olan olumlu düşünce, gelecekteki nesillerin spora olan ilgisini en üst seviyeye çıkartır. Bunun yanı sıra, aileler spor faaliyetlerine katılım gösteriyorlarsa ya da geçmişte spor ile meşgul olmuşlarsa çocuklarını spora sürekli katılmalarını sağlamak amacıyla teşvik ediyorlarsa ya da spor aile tarafından konuşulan genel bir konuysa, çocuklar spora alanlarına daha fazla yönelip ilgileneceklerdir (Öztürk, 1998). Günümüzde spor alanına duyulan ilgi her geçen gün artmakta olduğu gözlenmekte bunun sonucu dünya çapında geniş bir spor topluluğu meydana gelmiştir. Kitle iletişim araçları, bu kamuoyunun ortaya çıkmasında, yönlendirilmesinde, bilgilendirilmesinde önemli rol oynamıştır. Bunun neticesinde kitle iletişim araçları, spora organizasyonu ve spor olaylarında kendilerini topluma ifade edebilmeleri için medyaya büyük ihtiyaç duymaktadırlar (Şahan & Çınar, 2004).

Yukarıda ki araştırmalarda da görüldüğü gibi sportif etkinlikler toplumsal ve kişisel gelişim için önemli bir konudur. Bundan dolayı çocuklarını sportif etkinliklere gönderen ebeveynlerin beklentileri ve realite arasındaki ilişkiye dikkat çekmek açısından bu araştırma önemli bir yere sahiptir.

Araştırmanın Amacı ve Araştırma Soruları

Bu araştırmanın amacı toplumsal bir gerçeklik olarak velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri ve realite hakkında birtakım bilgileri açığa çıkarmaktır. Bu hedefe yönelik araştırma boyunca aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Katılımcılara göre;

1. Beklenti kavramının tanımı nedir?
2. Sportif faaliyet olarak taekwondodan ne tür beklentileriniz var?
3. Sportif faaliyet olarak taekwondo duyduğunuz beklentilerin karşılanması için neler yapılmalıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel araştırma yöntemi ile oluşturulmuştur. Tarihsel bir perspektiften bakıldığında nitel araştırmaya, doğal fenomenlerin tespit edilmesi çabasıyla yola çıkarak 'doğal araştırma', araştırmacının sorunu bireysel bakış açıları barındırması nedeniyle 'yorumlayıcı araştırma' ya da bir meseleyi spesifik bir sosyal bağlamda kapsamlı analiz edilmesi sebebiyle 'alan araştırması' ve benzeri şekilde adlandırmalar yapılmıştır. (Baltacı, 2017). Nitel araştırma, incelenen konu üzerinde sorgulayıcı, analitik ve sorun çözme odaklı doğal çevresindeki şeklini kavrama çabası içinde bulunan bir yaklaşımdır (Guba & Lincoln, 1994; Klenke, 2016). Bir sorunun çözümüne ulaşması için görüşme, gözlem ve

doküman analizi yöntemleriyle nitel veri toplama teknikleri kullanan nitel araştırma, önceden tespit edilmiş ya da farkına varılmamış problemlerin algılanmasına, soruna ilişkin doğal olayların gerçekçi bir perspektiften değerlendirilmesine yönelik öznel-yorumlayıcı bir süreci ifadeyi ortaya koymaktadır (Seale, 1999). Sosyal yaşamın seyri içindeki olgulara odaklanarak, bu olguları herhangi bir dönüşüm sürecine tabi tutmadan derinlemesine inceleme çabası (Maxwell, 2008) içerisinde bulunan nitel araştırma, çağdaş sosyal hayatın çok katmanlı ve karmaşık yapısını tanımlamak amacıyla çeşitli perspektifler sunar (Kitzinger, 1995). Sosyal gerçekliğin inceliklerine dair derin analiz edilmesi ve açıklanmasının karmaşıklığı giderek çeşitlenen sorun algısını yansıtır (Denzin & Lincoln, 2008b) nitel araştırmanın dinamik boyutuna dikkat çekilmektedir. Özellikle etnometodoloji (kültür analizleri), fenomenoloji (olgubilim) ve durum çalışmaları, teori geliştirme ve eylem araştırmaları gibi çeşitli yaklaşımları ele alan nitel araştırmalar, insana dair olgular ile olaylar, kendisinin özgün bağlamından ayrılmadan ve ince ayrıntısına kadar anlaşılmasını sağlamıştır (Bogdan & Biklen, 1997).

Bu araştırma olgubilim desenine göre düzenlenmiştir. Olgubilim bireylerin yaşamlarını, deneyimlerini nasıl tarif ettiklerini incelemek; bireylerin ve onların bu unsurların nasıl anlaşıldığına dair ilişkileri analiz etmek; onların belirli bir olgunun doğasını nasıl deneyimlediğini araştırarak bireyler arasındaki paralellikleri incelemek isteyen araştırmacılara yönelik en elverişli desen nitel araştırma desendir (Tekindal, 2021; Swanborn, 2010). Nitel araştırma yöntemlerinden biri olarak bilinen olgubilim deseni, bireyin belirli bir fenomeni tecrübe etmesi neticesinde türettiği anlamlar üzerinde yoğunlaşmaktadır (Baker, Wuest & Stern, 1992; Creswell, 2021; Jasper, 1994; Miller, 2003; Tekindal, 2021). Açık bir dille ifade edilince ise olgubilim, kişinin anlık deneyimlerinin tanımı ifade eder (Edmonds & Kennedy, 2017). Olgubilim insan etkileşiminin yorumlayıcı perspektifini ortaya çıkaran Weberian geleneğinin bir parçasını oluşturur. Olgubilim araştırmacıları üzerinde çalıştıkları bireylerin “şeylerin” ne anlama geldiğine dair bir anlayışa sahip olduklarını varsaymazlar, Psathas (1973)’e göre olgubilim alanındaki araştırmalar sessizlik ile filizlenmeye başlar (aktaran Bogdan & Biklen, 2022).

Örneklem / Araştırma grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örneklem yöntemi çerçevesinde maksimum örnekleme tekniği ile tespit edilmiştir. Maksimum çeşitlilik örneklemeindeki amaç, nispeten daha mütevazı bir örneklem oluşturarak maksimum derecede ele alınan soruna etki edebilecek bireylerin çeşitliliğini yansıtmayı hedeflemektedir. (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu teknikte, çok çeşitli kişiler, gruplar ya da ortamlar amaçlı olarak seçilir yani kişi, grup ya da ortam türlerinin tümü ya da çoğu araştırma için seçilir. Bu da, dünyanın karmaşasına örnek teşkil edecek şekilde kişilerin çeşitli bakış açılarının ortaya çıkarılmasına olanak tanır (Cresswell, 2002).

Araştırmanın çalışma grubu 12 öğrenci velisinden oluşmaktadır. Maksimum çeşitlilik sağlamak için çeşitli mesleklerde çalışan, maddi geliri değişiklik gösteren yaş aralığı farklı olan veliler araştırmanın katılımcıları olarak belirlenmiştir. Katılımcıların kimlik bilgileri etik kurula uygun olarak gizli tutulmuştur. Araştırmaya katılan veliler K1, K2, K3... ve K12 şeklinde kodlanmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler katılımcıların kimlikleri gizli tutularak bulguları kısmında sunulmaktadır.

Tablo 1*Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler*

Cinsiyet	f	%
Kadın	8	66
Erkek	4	33
Toplam	12	100
Yaş	f	%
21-30	2	16
31-40	8	66
41-50	2	16
51 ve üzeri		
Toplam	12	100
Meslek	f	%
Devlet Memuru	8	66
Özel Sektör	4	33
Emekli		
Toplam	12	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcıların 8’i kadın, 4’ü erkek; 2’si 21 -30yaşında 9’u 31-40yaşında 1kişide 41-50 yaşında; 8’i devlet memuru, 4’ü özel sektör çalışmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Metni biçimlendirmeyi bozmadan ekleyiniz. Metni biçimlendirmeyi bozmadan ekleyiniz. Metni biçimlendirmeyi bozmadan ekleyiniz.

Metni biçimlendirmeyi bozmadan ekleyiniz. Metni biçimlendirmeyi bozmadan ekleyiniz. Metni biçimlendirmeyi bozmadan ekleyiniz.

İşlem / Verilerin Toplanması

Bu araştırmada kullanılan temel veri toplama yöntemi görüşmedir. Veriler araştırmacı tarafından tasarlanmış olan 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak bir araya getirilmiştir. Görüşme formu düzenlenirken öncelikle çalışmanın hedefi dikkate alınarak alakalı literatür taranmıştır. Sonrasında nitel araştırma konusunda uzman olan bir öğretim üyesinden sorularla ilgili görüş alınmıştır. Bunun devamında danışman öğretim üyesinin görüşleri de alınarak görüşme soruları oluşturulmuştur. Son olarak soruların anlaşılabilirliğini ölçmek için iki öğrenci velisi ile ön görüşme

yapılarak onlardan alınan geribildirimler doğrultusunda sorularda düzenlenmeye gidilerek görüşme formuna son hali verilmiştir.

Verilerin toplanması sürecinde öncelikle velilerin görüşme sorularını şeffaf ve içtenlikle cevaplamaları için velilere çalışma öncesinde bilgi verilmiştir. Velilerin fikirlerini rahatlıkla ifade edebilecekleri, tercih edecekleri yer (spor salonu, kafeterya vb.) ve saatte görüşülerek yarı yapılandırılmış görüşmeler uygulanmıştır. Velilerin onayı ile gerçekleştirilecek görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Bu doğrultuda kayıt altına alınan bu görüşmeler, Word programında metin formatına derlenmiştir. Velilerle yeniden yapılan görüşmeler sonucunda yazılı olarak belgelenen görüşlerin katılımcılardan onayları alınmıştır.

Verilerin Analizi

Toplanan veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümleme gerçekleştirilmiştir. Betimsel analizde, çeşitli veri toplama yöntemleri aracılığıyla elde edilmiş veriler araştırmacılar tarafından öncesinde belirlenmiş temalara göre özetlenerek ve yorumlanarak okuyucuya sunulmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2021). Araştırmacılar tarafından velilerin şahsi bilgileri saklı olacak şekilde veriler kodlanmış, velilerden alınan cevaplar bulgular kısmında örnek cümle olarak sunulmuştur. Ayrıca bulgular bölümünde bazı velilerin görüşlerine doğrudan alıntılar yoluyla yer verilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

İç geçerlik (inandırıcılık), araştırmaya kapsamındaki olgunun okuyucuya eksiksiz ve hatasız bir şekilde aktarılması veri toplama ve analiz süreçlerinde tutarlılığın sağlanması ve araştırmacının araştırma evresini analitik bir perspektiften değerlendirmesi ile ilişkilidir (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu araştırmada iç geçerliliğin (inandırıcılığın) temin edilmesi amacıyla; veri toplama aşamasında yer alan katılımcılar ile iki ayrı görüşme gerçekleştirilerek sürdürülebilir bir etkileşim kurulmuş, araştırmanın deseninin belirlenmesi, görüşme formunun hazırlanması, verilerin analizi sürecinde alanında uzman bir akademisyenin görüşlerinden faydalanılmış ve velilerle bir kez daha görüşmeler düzenlenerek, yazılı olarak elde edilen görüşleriyle ilgili katılımcı onayı temin edilmiştir. Dış geçerlik (aktarılabilirlik), nitel araştırmalarda, araştırma bulgularının benzer durumların genellenebilirliği ile ilişkilidir (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu araştırmada dış geçerliğin (aktarılabilirlik) sağlanması amacıyla; toplanan veriler betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiş olup bireylerin çeşitliliğini temin etmek için amaçlı örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. İç güvenirlilik (tutarlık), araştırma sürecini her aşamasında araştırmacının tutarlı bir tutum sergilemesini zorunlu kılmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu araştırmada iç güvenirliliğin (tutarlık) sağlanması amacıyla; veri toplama aracının nasıl oluşturulduğu ile ilgili ayrıntılı bilgiye yer verilmiştir.

Çalışmanın ilk aşamasından son aşamasına kadar, planlaması, verilerin toplanması ve analizi

ile raporlaştırılması sürecinde etik ilkelere uygun bir şekilde hareket edilmiştir.

Bulgular

Bu çalışmanın amacı, sportif etkinlik olarak taekwondo eğitimine devam eden öğrenci velilerinin beklentilerini ve realiteyi ortaya koymaktır. Bu kısımda çalışma ile ilgili toplanan verilerin betimsel analizi ile çözümlenmiş bulgular yer almaktadır. Veriler araştırma sorularına dayanarak titizlikle analiz edilmiştir.

Çalışmanın birinci araştırma sorusu “Beklenti kavramının tanımı nedir?” şeklindedir. Elde edilen veriler analiz edildiğinde katılımcıların beklenti kavramını: 1. Disiplin, 2. Hayal, 3. Umut, 4. Şampiyonluk kavramları ile tanımladıkları görülmektedir. Katılımcı görüşleri aşağıdaki Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2

Beklenti Kavramına İlişkin Algılar

Sıra	Kod	f	%	Örnek Cümle
	Disiplin	5	41	‘Kötü alışkanlıklardan uzak durup saygılı olmasını istiyorum’(Ö7).
	Hayal	3	25	‘Olimpiyatlarda yarışmasını temenni ediyorum’(Ö1).
	Umut	3	25	‘Gerçekleşmesi umut edilen her türlü olgu beklentidir’(Ö2).
	Şampiyonluk	1	8	‘Türkiye şampiyonu olması en büyük hayalim’(Ö5).
Toplam		12	100	

Tablo 2’de görüldüğü üzere katılımcıların beklenti kavramına ilişkin görüşleri % 42 oranında disiplin, % 25 oranında hayal, % 25 oranında umut ve % 8 oranında şampiyonluk olarak sıralanmıştır.

Çalışmanın ikinci araştırma sorusu “Sportif faaliyet olarak taekwondodan ne tür beklentileriniz var?” şeklindedir. Bu soruya dair yanıtlar analiz edildiğinde katılımcıların sportif faaliyet olarak taekwondodan beklentileri; 1. sosyolojik, 2. başarı, 3. sağlık, 4. ekonomik ve 5. psikolojik olarak sıraladıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Katılımcı görüşleri aşağıda tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3

Sportif Etkinliklere Yönelik Beklentiler

Sıra	Kod	f	%	Örnek Cümle
	Sosyolojik	5	41	‘Arkadaş çevresinin çoğalması ve iletişimini geliştiresin’(Ö3).
	Başarı	3	25	‘Şampiyonluk elde edip bize gurur vermesi’(Ö4).
	Sağlık	2	16	‘Hastalıklara iyi geldiğini doktor tavsiye ettiği için’(Ö3).
	Ekonomik	1	8	‘Madalya alıp kendi ayakları üstünde durmasını istiyorum’(Ö5).
	Psikolojik	1	8	‘Okul ödev üzerindeki stresi atması’(Ö2)
Toplam		12	100	

Tablo 3'te görüldüğü üzere katılımcıların sportif faaliyet olarak taekwondodan beklentileri nedir kavramına ilişkin görüşleri % 41 oranında sosyolojik, % 25 oranında başarı, % 16 oranında sağlık, % 8 oranında ekonomik ve % 8 oranında psikolojik olarak tanımladıkları görülmektedir.

Çalışmanın üçüncü ve son araştırma sorusu "3. Sportif faaliyet olarak taekwondo duyduğunuz beklentilerin karşılanması için neler yapılmalıdır?" şeklindedir. Bu soruya dair yanıtlar analiz edildiğinde velilerin: 1.fiziksel açısından, 2.hocalar açısından, 3.bakanlık açısından, 4.diğer açısından tanımladıkları görülmektedir. Katılımcı görüşleri aşağıda tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4*Sportif Etkinliklere Yönelik Beklentilerin Karşılanması İçin Yapılması Gerekenler*

Sıra	Kod	f	%	Örnek Cümle
	Fiziksel Açısından	6	50	'Sağlıklı bir kas eklem yapısı ile özgüvenli olması'(Ö11).
	Hocalar Açısından	3	25	'Çocuklarımız ile yeteri kadar bireysel ilgilenmeleri'(Ö9).
	Bakanlık Açısından	2	16	'Malzeme yardımı ve gerekli ödeneklerin sağlanması'(Ö10).
	Diğer Açısından	1	8	'Okullarda beden eğitimi ders saatlerinin artırılması'(Ö6).
Toplam		12	100	

Tablo 4'te görüldüğü üzere katılımcıların sportif etkinliklere yönelik beklentilerin karşılanması için yapılması gerekenler nelerdir sorusuna ilişkin görüşleri % 50 oranında fiziksel açısından, % 25 oranında hocalar açısından, % 16 oranında bakanlık açıdan, % 8 oranında diğer açıdan olarak tanımladıkları görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma taekwondo sporu yapan sporcuların velileriyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacı, toplumsal bir gerçeklik olarak velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri ve realite hakkında birtakım bilgiler ortaya koymaktır.

Araştırmada ilk olarak velilerin beklenti kavramını "disiplin", "hayal", "umut", "şampiyonluk" olarak tanımladıklarını sonucuna ulaşılmıştır. İlgili literatür incelendiğinde beklenti kavramı bir şeyin meydana gelme olasılığına dair varsayımlardır ve canlıların genel olarak beklentilere dayalı olarak şekillendirilmesini sağlamak amaçlanmaktadır (Cüceloğlu, 1996: 138,144). Beklenti teorisine çerçevesinde, bir bireyin belirli bir hedefe yönelik gerçekleştireceği çaba düzeyi ve bu çaba sonucu beklenen performansın ortaya çıkma düzeyinin, bu performansın sonucu olarak elde edilmesi öngörülen ödüller ile bu ödüllerin birey üzerindeki çekiciliğinin bir fonksiyonudur (Vroom, 1964; Porter & Lawler, 1968).

Çalışmada ikinci olarak velilerin sportif faaliyet olarak taekwondodan beklentileri; sosyolojik, başarı, sağlık, ekonomik ve psikolojik olarak sıraladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Gelecek beklentisi, bireyin gelecekteki yaşam tarzının değişmesi ile ilgili düşüncelerini, kaygılarını ve duygusal tepkilerini içeren bilimsel bir süreçtir. Alanda gerçekleştirilen araştırmalara dayanarak performans ve beklenti kavramları birbirleriyle etkileşim içinde olup karşılıklı birbirlerinden etkilenmektedirler (Şimşek, 2011).

Bununla birlikte geleceğe dair olumlu sonuç beklentisi ve optimizm fikriyle, olumsuz bir gelecek umuduyla ise pesimizm kavramı ile dile getirilmektedir (Uğurlu, 2011). Performans ve beklenti kavramlarını bir arada değerlendiren araştırmalar nu iki tara arasında olumlu bir korelasyon bulunduğunu ortaya koymaktadır (Oettingen & Mayer, 2002, aktaran Bandura). Ekonomik durumu iyi olan ailelerin çocukları, geleceğe dair daha yüksek beklentilere ve başarı hissine sahipken, düşük ekonomik seviyeye sahip ailelerin çocuklarının gelecekleriyle ilgili beklentilerinin beklentilerinin daha mütevazı bir tutum sergiledikleri ve hayata daha pesimist bir bakış açısıyla yaklaştıkları ifade edilebilir (Kağıtçıbaşı, 1973; Roberts & Bengston, 1993).

Çalışmada son olarak velilerin sportif faaliyet olarak taekwondo hakkındaki beklentilerinin karşılanması için yapılması gerekenlerin; fiziksel açıdan, hocalar açısından, bakanlık açısından ve diğer şeyler açısından şeklinde sıraladıkları sonucuna varılmıştır. Sporcuların geleceğe yönelik öngörülerini her spor alanında farklılıklar sergileyebilse de yüksek düzeyde bir sporcu olmak, milli takıma girebilmek, önemli miktarda gelir elde etmek yada sürekli bir gelir akışı sağlamak, belirli bir ünvan edinme arzusuyla ilişkilidir ve sahip oldukları sosyal konumu saha dışındaki bağlamlarda değerlendirmek arzusundadırlar (Kılıçgil, 1998). Olaylar bu perspektiften değerlendirildiğinde ileriki yaşamını düzene sokma bir dizi karmaşık aşama içerdiği üç psikolojik sürecin, motivasyon, planlama ve değerlendirme kapsamında ele alındığı gözlemlenmektedir (Artar, 2003). Buna bağlı olarak beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin motivasyon ve değerlerin etkisiyle ortaya çıkan gelecek beklentilerinin tespit edilmesi, yaşadıkları durumu nasıl kavradıklarına dair bilgileri içermektedir. Bu bilgiye erişimin birçok açıdan önemi son derece büyüktür (Kazu & Özdemir, 2004).

Con ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışmada ortaöğretimdeki öğrencilerinin beden eğitimi dersini ilk sıraya alan velilerin amaçlarını “beden eğitimi ve sporun sağlık üzerindeki faydalarını anlayarak, boş zamanlarının spor etkinlikleri ile değerlendirmeye yönelik bir istek taşıdıklarını” ifade etmişler. Yine başka bir çalışmalarında üst düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde öncelikli ailesi, arkadaş ortamı, spor kulübü, öğretmenleri ile okulun sportif etkinlikleri etkilediğini belirtmektedir (Con, M., Yetim, A., Ağaoğlu, Ş. A. & Taşmektepligil, M. Y. 1997).

Başka bir çalışmada Yıldırım & arkadaşları Ankara ilinde her iki cinsiyetten lisede okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik beklentileri belirlemek için yapmış olduğu çalışmada, kız öğrencilerin “beden eğitimi ve sporun sağlık üzerindeki faydalarını anlayarak spor etkinlikleri ile boş zamanlarını değerlendirme arzusu durumu” düşüncesinin birincil konumda bulunduklarını belirtmişlerdir (Yıldırım İ. & Ark. 1996).

Kılıçgil’in gerçekleştirdiği araştırmada, spora başlamada sosyal çevrenin unsurları arasında aile birinci sırada gelmektedir. Sonrasında ise sırasıyla aile dışındaki yakın çevre, arkadaş gurubu ve okul ortamının spora yöneltmede etkisi vardır. “Sosyal çevreyi oluşturan tüm unsurlar aslında

derinlemesine bir etkileşim içindedir ve birbirlerinden belirgin bir şekilde ayrıştırılamazlar” (Kılıçgil E. 1998).

Sunay & Saracaoğlu tarafından gerçekleştirilen araştırmada, lisanslı olan sporcuların spora teşvik eden unsurların en başında aile daha sonra ise söz konusu spor dalının eğitmeni gelmektedir. Aynı araştırmanın devamında ise basın yayın ile televizyon kanalları spora teşvik unsurlarında son sırada yer almaktadır (Sunay, H. & Saraçoğlu, A. S. 2003).

Wolfonden & Holt tarafından tenis sporu ile ilgili gerçekleştirilen çalışmada, teniste başarıya ulaşmanın, antrenör, aile ve sporcu arasında bir dayanışma ruhu gerektirdiği vurgulanmıştır (Wolfonden, L. & Holt, N. 2005).

Akandere, Baştuğ & Akdoğanın yaptığı çalışmada ekonomik durum ve sosyal çevrenin spor branşında ve spora başlamada önemli bir rol oynadığını belirtirken, Bayraktar ve Sunay profesyonel seviyede voleybol branşında, Şimşek ve Gökdemir’e göre ise ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin atletizm sporuna yönelmesinde birinci sırada beden eğitimi öğretmeninin spora yönlendirmesinde etkili olduğu belirtmektedir (Akandere, M., Baştuğ, G. & Akdoğan, Z. 2009).

Bu araştırmada velilerin sportif faaliyet olarak taekwondodan beklentileri ve realite kavramı incelenmiş olup toplanan veriler olgu bilim deseni ile çözümlenmiştir. Yapılan araştırmada velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri ve realite incelenmiş olup araştırma bulguları doğrultusunda velilerin sportif faaliyetlerden beklentilerini karşılamada her bireye sorumluluklar düştüğü ve sorumluluğun birlikte hareket edilerek üstesinden gelineceği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma bulguları doğrultusunda velilerin sportif faaliyetlerden beklentileri ile ilgili detaylı bilgiler elde edilmiştir. Araştırmaya katılan velilerin beklenti kavramına yönelik algıları bireylerin fiziksel gelişimlerini desteklemek, disiplin kazanmalarını sağlamak, özgüvenlerini artırmak ve sosyal becerilerini geliştirmek gibi unsurlara da odaklanılmaktadır. Veliler ayrıca taekwondonun çocuklarına öz savunma becerileri kazandıracağına ve onları olumsuz çevresel etkilere karşı daha dirençli hale getireceğine inanmaktadır. Bununla birlikte velilerin beklentileri ile mevcut gerçeklik arasındaki uyumsuzluk da dikkat çekici bir bulgu olarak ortaya çıkmıştır. Bazı veliler, çocuklarının taekwondo eğitimi sürecinde disiplin ve motivasyon eksikliği yaşadığını ya da sportif başarı konusunda bekledikleri düzeyde ilerleme göremediklerini ifade etmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre, velilerin taekwondoya dair beklentilerinin karşılanmasında, antrenörlerin pedagojik yaklaşımları, bireysel farklılıkları dikkate alması ve ailelerle etkili bir iletişim kurmasının büyük bir önemi vardır. Bu durum sportif faaliyetlerin sadece fiziksel değil, aynı zamanda sosyal ve duygusal boyutlarının da dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

Araştırma neticesinde araştırmacılar velilerin algılarına dayalı olarak sportif faaliyetlerden beklentilerine yardımcı olabilmek için bazı öneriler ortaya konulmuştur;

1.Taekwondo eğitmenlerinin çocukların bireysel farklılıklarını ve ihtiyaçlarını anlamalarını sağlayacak

pedagojik eğitimler alması sağlanabilir. Özellikle çocukların psikososyal gelişim süreçlerine yönelik farkındalık kazanmaları önemlidir.

2.Velilerin beklentilerinin gerçekçi hale getirilebilmesi için taekwondonun hedefleri, süreçleri ve çocukların gelişimine yönelik katkıları hakkında düzenli bilgilendirme toplantıları yapılmalıdır. Bu toplantılar sayesinde, beklentiler ile gerçeklik arasındaki uyumsuzluğun önlenmesine yardımcı olabilir.

3.Çocukların spora yönlendirmesinde sporla ilgili olan özel ,kamu kurum ve kuruluşların sporcularının gerekli eğitim düzeyine ulaşabilmesi için, ilgili branşta uzmanlaşmış spor eğitimi almış profesyoneller tarafından istihdam edilmesi sağlanmalıdır.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirini gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Amasya Üniversitesi

Etik değerlendirme kararının tarihi:

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası:

Yazarların Katkı Oranı

Makaleye katkı oranları şu şekilde belirlenmiştir: 1. yazarın katkı oranı %60, 2. yazarın katkı oranı %40’dur.

Çıkar Çatışması

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Destek ve Teşekkür

Araştırmamızın veri toplama sürecine katkı sağlayan tüm velilere teşekkürlerimizi sunarız.

Kaynaklar

- Akandere, M., Baştuğ, G. & Akdoğan, Z. (2009). Erkek maratoncularda sosyal çevre ve ekonomik durumun spora yönelmeye etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 459-466.
- Artar M. (2003). Depremi yaşayan ergenlerin gelecek beklentilerinin içeriği. *Kriz Dergisi*, 11(3): 21-27.
- Baker C, Wuest J, & Stern PN.(1992). Method slurring: The grounded theory/phenomenology example. *Journal of Advanced Nursing*, 17(11), 1355-60.
- Baltacı, A. (2017). Nitel veri analizinde Miles-Huberman modeli. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 1-15.
- Bandura A. Barbaranelli C. Caprara GV, Pastorelli C. (2001). Self-efficacy beliefs as shapers 72(1),187-206.
- Bayraktar, B. & Sunay, H. (2007). Türkiye’de elit bayan ve erkek voleybolcuların spora başlamasına etki eden unsurlar ve spordan beklentileri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 5, 2.63-72.
- Bogdan, C. R. & Biklen, S.K. (2022). *Eğitimde nitel araştırma – Teori ve metodlara giriş*. (Çev.: S. Balcı ve B. Ahi). Ankara: Pegem Akademi.
- Bogdan, R. & Biklen, S. K. (1997). Qualitative research for education. Allyn & Bacon Boston, MA
- Creswell, J.W. (2002). *Educational Research: Planning, conducting , and evaluating*

- Creswell, J.W. (2021). *Nitel araştırma yöntemleri- Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (Çev.: M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Cüceloğlu, DOĞAN. (1996). İnsan ve Davranışı, 6.Basım, İstanbul: Remzi Kitabevi. *Çankaya University Journal of Humanities and Social Sciences*, 8(1), 81- 90.
- Çon, M., Yetim, A., Ağaoğlu, Ş. A. & Taşmektepligil, M. Y. (1997). Elit düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde ilk ve ortaöğretim kurumlarının etkisi üzerine bir araştırma. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2, 1: 41-53.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2008b). The landscape of qualitative research (C. 1). Sage.
- Edmonds, W.A. & Kennedy, T.D. (2017). *Phenomenological perspective. In an applied guide to research design: Quantitative, qualitative, and mixed method*. USA: Sage. <https://dx.doi.org/10.4135/9781071802779>.
- Guba, E. G. & Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. *Handbook of qualitative research*, 2(105), 163-194.
- Jasper, M.A. (1994), Issues in phenomenology for researchers of nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 19, 309-314.
- Kağıtçıbaşı Ç. (1973). Gençlerin Tutumları Kültürler-Arası Bir Karşılaştırma. Ankara: ODTÜ Yayınevi.
- Kazu Y, Özdemir O. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin beklentileri (Beklenti Profili). 19(76),1691- 1707.
- Kılıçgil E. (1998), Sosyal Çevre-Spor İlişkileri, Kültür Ofset, Bağırhan Yayınevi, Ankara. S.,
- Kitzinger, J. (1995). Qualitative research: Introducing focus groups. *Bmj*, 311(7000), 299-302.
- Klenke, K. (2016). Qualitative research in the study of leadership. Emerald Group Publishing Limited.
- Maxwell, J. A. (2008). Designing a qualitative study. *The SAGE handbook of applied social research methods*, 2, 214-253.
- Miller S. (2003). Analysis of phenomenological data generated with children as research participants. *Nurse Research*, 10(4), 68-82.
- Öztürk F. (1998), Toplumsal Boyutlarıyla Spor, Bağırhan Yayınevi, Ankara, S., 9, 21 ,48, 51–53, 61–63).
- Porter, L. W., & Lawler, E. E. (1968). Managerial attitudes and performance. Homewood, IL: RD Irwin. *qualitative and quantitative research*. New Jersey: Pearson Education: Upper Saddle River.
- Seale, C. (1999). Quality in qualitative research. *Qualitative Inquiry*, 5(4), 465-478.
- Sunay, H. & Saraçoğlu, A. S. (2003). Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelten unsurlar. *Spormetre*, 1(1), 43-48.
- Swanborn, P. (2010). *Case study research: What, Why and How?*. London: Sage Publications.
- Şahan H. & Çınar V. (2004), Kitle İletişim Araçlarının Spor Kamuoyu Üzerine Etkisi, Selçuk Üniversitesi www.mkutup.gov.tr Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,) 11(3), 21-27.
- Şimşek H. (2011). Güneydoğu Anadolu bölgesindeki lise öğrencilerinin gelecek beklentileri ve gelecek beklentilerini etkileyen faktörler. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 5(1), 90- 109.
- Şimşek, D. & Gökdemir, K. (2006). Ortaöğretimde atletizm yapan sporcu öğrencilerin atletizm branşına yönelme nedenleri ve beklentileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (3), 83-90.
- Tekindal, S. (2021). *Nicel, nitel, karma yöntem araştırma desenleri ve istatistik*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Uğurlu O. (2011). Genel ve zihinsel sağlığın yordayıcıları olarak iyimserlik ve karamsarlık. *Ulusal Eğitim Bilimleri*

- Kurultayı, Malatya, Özet Kitabı, 2004;Uygulama). Ankara:Bağırhan Yayımevi. S:27-157.
- Vroom, V.H. (1964). Work and motivation. Oxford, England: Wiley.
- Wolfenden, L. & Holt, N. (2005). Talent development in elite junior tennis: Perceptions of players, parents, and coaches, *Journal of Applied Sport Psychology*, 17: 108-126
- Yıldırım İ. & Ark. (1996), Farklı cinsiyetteki lise öğrencilerinin beden eğitimi dersinden beklentileri, *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1,1:52-58
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. Baskı). Seçkin Yayıncılık
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

In recent years, there has been an unprecedented level of social responsiveness to sporting activities in our country. The level of knowledge and interest in sports among families, which are an important factor in the conscious spread of sports and the development of a healthy generation, is significant. However, in this context, it is important to note that unwanted incidents sometimes occur during sporting events. In this regard, some national and international studies have been conducted. Undoubtedly, interest in sporting activities is increasing today. For example, Kılıcıgil (1998) stated, “The purpose of people who engage in sporting activities that attract large crowds varies from relaxing, having fun, enjoying themselves, paying attention to their health, to gaining a social circle or earning money.” The purpose of this research is to reveal certain information about parents' expectations from sporting activities and the reality as a social reality.

Method

This research is organized according to the phenomenological design. The phenomenological design is the most suitable qualitative research design for researchers who want to examine how individuals describe their lives and experiences; analyze the relationships between individuals and how these elements are understood; and examine the parallels between individuals by investigating how they experience the nature of a particular phenomenon (Tekindal, 2021; Swanborn, 2010).

The study group for this research was identified using the maximum sampling technique within the framework of purposive sampling. The aim of maximum diversity sampling is to create a relatively modest sample that reflects the diversity of individuals who can have the

maximum impact on the issue at hand (Yıldırım & Şimşek, 2016). The study group consisted of 12 student parents.

The primary data collection method used in this study was interviews. Data were collected using a semi-structured interview form consisting of 7 questions designed by the researcher.

The collected data were analyzed using descriptive analysis techniques. In descriptive analysis, data obtained through various data collection methods are summarized and interpreted by researchers according to predetermined themes and presented to the reader (Yıldırım & Şimşek, 2021).

Result and Discussion

The study first concluded that parents defined the concept of expectation as “discipline,” “dream,” “hope,” and “championship.” A review of the relevant literature reveals that the concept of expectation refers to assumptions about the likelihood of something happening, and the aim is to shape living beings based on expectations in general (Cüceloğlu, 1996: 138,144).

Secondly, the study concluded that parents' expectations of taekwondo as a sporting activity were ranked as sociological, success, health, economic, and psychological. Future expectation is a scientific process that includes an individual's thoughts, concerns, and emotional responses regarding changes in their future lifestyle. Based on research conducted in the field, the concepts of performance and expectation interact with each other and influence each other reciprocally (Şimşek, 2011).

Finally, the study concluded that in order to meet parents' expectations regarding taekwondo as a sporting activity, the necessary steps should be categorized as follows: from a physical perspective, from the perspective of coaches, from the perspective of the ministry, and from other perspectives. Although athletes' predictions for the future may vary across different sports, being a high-level athlete, joining the national team, earning a significant amount of income or securing a steady income stream, and the desire to achieve a certain title are all related to their desire to evaluate their social status in contexts outside the field (Kılıçgil, 1998).

Copyrights

Copyright for this article is retained by the author(s), with first publication rights granted to the Journal. This is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution license (CC BY NC SA) (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>)